DEMAS

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Výroční zpráva za rok 2022

Vážené dámy, vážení pánové,
právě otevíráte výroční zprávu asociace DEMAS za rok 2022. Loňská ruská agrese proti Ukrajině zásadně změnila zahraničně-politickou mapu světa. Česká republika se ihned zapojila do vojenské, humanitární i politické podpory Ukrajiny. Díky dlouhodobým vazbám členských organizací v Ukrajině byla celá platforma okamžitě schopna se zapojit do různých podob pomoci, a to ať už v podobě pomoci současným obětem agrese, tak i s vyhlídkou na poválečnou rekonstrukci země, obnovu občanské společnosti, posilování protikorupčních mechanismů či přístupová jednání s EU.

Členské organizace platformy pracují v různých podobách v desítkách zemí po celém světě. Jejich vzájemná koordinace je v současném světě důležitější než kdy jindy, stejně jako příspěvek k tomu, že Česká republika je ve světě vnímána jako země, která na lidská práva, vládu práva a demokratické standardy klade důraz.

Marek Svoboda, předseda správní rady
Sabina Malcová, výkonná ředitelka

Fungování platformy

V posledním čtvrtletí bylo plným počtem hlasů schváleno pozorovatelské členství organizaci Češi Tibet podporují, která se zaměřuje na podporu lidských, náboženských a kulturních práv v Tibetu a Číně. K 31. 12. čítala platforma patnáct členů, z čehož bylo jedenáct řádných členů a čtyři s pozorovatelským statusem.

Během roku 2022 proběhly dvě schůze celé platformy, z toho 14. září byla valná hromada, na níž byla zvolena nová správní rada ve složení: P. Havlíček (místopředseda), N. Ivanova, J. Klepal, M. Svoboda (předseda), a tři schůze správní rady, které sloužily jak k probrání vnitřních záležitostí platformy, tak především k programové diskusi a plánování společných aktivit. Koordinací a plánováním společných aktivit je pověřen Sekretariát. Směřování platformy určuje valná hromada platformy, na plnění úkolů dohlíží správní rada. Práce asociace byla stejně jako v minulých letech rozdělena do několika pracovních skupin pokrývajících jak geografické, tak i tematické oblasti primárně korespondující s prioritami české zahraniční politiky. V roce 2022 bylo stěžejním tématem společné práce též české předsednictví v Radě Evropské unie a válka na Ukrajině. Pracovní skupiny se sešly celkem pětkrát.

Obdobně jako v předešlých letech DEMAS úzce spolupracoval s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, a to na tématech souvisejících s problematikou prioritních zemí a témat české zahraniční politiky, k čemuž mimo jiné zorganizoval několik tematických schůzek. Zástupci platformy se účastnili pravidelných konzultací s vedením ministerstva a pracovníky relevantních odborů. DEMAS pro MZV ČR pravidelně zpracovává podněty z oblasti praktické podpory politických lidských práv, které bývají využity pro přípravu podkladů pro vystoupení ministra na zasedání Rady pro lidská práva OSN v Ženevě a Univerzální periodický přezkum. Další odborná spolupráce spojená s různými tématy, která řeší česká zahraniční politika, probíhala s poslanci a senátory Parlamentu ČR, europoslanci, sekretariátem Rady vlády pro NNO (např. Výbor EU) a dalšími zástupci politických stran a odborné i laické veřejnosti. Platforma DEMAS působí též jako člen expertní skupiny pro nevládní neziskové organizace, kterou při své práci využívá místopředsedkyně Senátu J. Seitlová.

Stejně jako v předešlých letech se platforma DEMAS aktivně zapojovala do činnosti Human Rights and Democracy Network (HRDN) nebo do iniciativy českých NNO NeoN. Hlavním přínosem zapojení do obou mezioborových platforem zůstává celková informovanost o aktuálním dění a přímý kontakt na české a mezinárodní organizace působící především v oblasti transformační a rozvojové politiky. Intenzivní spolupráce dále probíhala zejména s Českým fórem pro rozvojovou spolupráci – FoRS, s nímž DEMAS dlouhodobě realizuje řadu odborných aktivit.

Večeře žen činných v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky u M. Pekarové Adamové

Dlouhodobě se Sekretariát stará rovněž o stálý přísun nových informací pro své členy. Dělo se tak prostřednictvím pravidelné týdenní rozesílky, která poskytovala geograficky rozčleněné informace o aktuálním dění, otevřených grantových výzvách, pozvánkách na důležité akce a nových publikacích. Stejně jako v předchozích letech podporoval Sekretariát DEMAS budování kapacit svých členů prostřednictvím poskytování příspěvků na vzdělávání nebo cestovních grantů. Jejich účelem byla například účast na konferencích s přednesením odborných příspěvků a výzkumné cesty. V závěru roku se členské organizace účastnily školení na psaní projektových žádostí programu CERV nebo zpracování daní pro NNO.

Konference, semináře a přednášky

V března bylo realizováno několik debat v rámci filmového festivalu Jeden svět v regionech a Jeden svět na školách. Konkrétně se odborníci z AMO a CEELI setkali s posluchači v Táboře a Karlových Varech. V srpnu proběhla na Letní žurnalistické škole v Havlíčkově Brodě interaktivní debata s P. Havlíčkem z AMO na téma dezinformace a fake news.

Dne 1. 9. proběhl v rámci výroční konference Forum 2000 panel *Hodnotově orientovaná zahraniční politika*, na němž se setkali zástupci Parlamentu ČR, ministerstva zahraničních věcí, politických stran, business a nevládních organizací, aby u příležitosti českého předsednictví EU prodiskutovali směřování české zahraniční politiky a její udržitelnost. Téma podpory demokracie, právního státu a občanské společnosti se též prolínalo s prioritami českého předsednictví. Otázky, jimž se skupina věnovala, byly například následující: Jakým způsobem by se v současné situaci měl udržovat akcent lidskoprávní politiky v zahraničí i s přihlédnutím k nadcházejícím ekonomickým nesnázím způsobeným vpádem Ruska na Ukrajinu? Ovlivní ekonomické dopady podporu české transformační politiky? Bude zapotřebí tuto podporu revidovat? Jak ji komunikovat veřejně?

Ministr zahraničních věcí Jan Lipavský na panelu DEMAS na Foru 2000

Dílčí spolupráce s Poslaneckou sněmovnou vyústila v uspořádání semináře *Možnosti a limity středoevropské spolupráce v kontextu války na Ukrajině*, který se uskutečnil na půdě PSP 5. října a nad nímž převzala záštitu předsedkyně PSP M. Pekarová-Adamová.

Seminář v PSP

V průběhu podzimu realizovala platforma DEMAS již popáté přednášky v rámci předmětu Politicko-geografické procesy v rozvojových regionech, který je realizován v českém a anglickém jazyce pro české i zahraniční studenty na Katedře rozvojových a environmentálních studií Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Přednášky realizované

Přednáška na UPOL: Transformační spolupráce v praxi, P. Pšeja, DEMAS

odborníky z terénu doplnily teoretickou výuku a daly studentům možnost nahlédnout do konkrétních problémů, které jsou v praxi řešeny. Na čtyřech konkrétních případech byla představena problematika současné politické a společenské transformace na Ukrajině (Člověk v tísni), otázka politické korupce ve vztahu k dobrému vládnutí (Transparency Int.), problematika autoritářských režimů (CEELI Inst.) či transformační spolupráce v praxi (DEMAS). V rámci anglického kurzu pro zahraniční studenty mezinárodního programu Global Development Policy GLODEP byl zorganizován půldenní workshop na téma fake news a manipulace s informacemi (AMO).

Prohlášení a stanoviska

V roce 2022 se DEMAS připojil k celkem k sedmi stanoviskům či otevřeným dopisům. Za všechny jmenujme například podporu vzniku Národní lidskoprávní instituce nebo dopis ministru M. Bekovi o politické reklamě. Všechna stanoviska pravidelně zveřejňujeme na webových stránkách asociace v sekci K přečtení/prohlášení a stanoviska.

Asociace i nadále vydávala svůj Zpravodaj, který v roce 2022 vyšel celkem čtyřikrát. Zpravodaj je jedním z nástrojů, jehož prostřednictvím DEMAS komunikuje s veřejností. Všechna čísla jsou k dispozici na pravidelně aktualizovaných stránkách www.demas.cz v sekci Novinky a Zpravodaj a na Facebooku.

Projekty

Obdobně jako v předešlých letech podpořil Program transformační spolupráce MZV ČR tříletý projekt na období let 2022–2024 *Podpora platformy DEMAS* týkající se posilování kapacit DEMAS, networkingu, sdílení informací a informování laické i odborné veřejnosti o problematice české transformační politiky. Dále se projekt zaměřoval na podporu advokačních aktivit a spolupráci s MZV ČR a dalšími subjekty státní správy.

Projekt *Návrat k hodnotově orientované zahraniční politice* realizují společně platformy FoRS a DEMAS spolu se svou členskou organizací AMO v letech 2022 až 2024. Aktivity projektu se zaměřují na expertní analýzy a debaty. Využíváme také dlouhodobě budovaná partnerství napříč sektory a snažíme se posílit komunikaci směrem k politikům i k široké veřejnosti. Projekt podpořila Nadace OSF / Výbor Dobré vůle – Nadace Olgy Havlové v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti, posílení kapacit neziskových organizací, aktivního občanství a zmocnění znevýhodněných skupin. Je realizován v rámci Fondů EHP a Norska 2014–2021, v České republice jej spravuje Konsorcium, které tvoří Nadace OSF, Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a Skautský institut.

Financování

Jak již bylo uvedeno v sekci Projekty, v roce 2022 realizovala asociace DEMAS v rámci dotační činnosti dva projekty.

MZV ČR: 886 tis. Kč
ACF: 53 tis. Kč

Všechny výdaje byly neinvestičního charakteru a jsou rozděleny dle rozpočtových schémat

jednotlivých dotačních titulů ponejvíce mezi osobní náklady a služby.

Spotřebované nákupy celkem: 205 tis.
Spotřeba materiálu: 9 tis.
Náklady na cestovné: 12 tis.
Náklady na reprezentaci: 1 tis.
Ostatní služby: 183 tis.
Osobní náklady celkem: 946 tis.
Mzdové náklady: 715 tis.
Zákonné sociální pojištění: 228 tis.
Zákonné sociální náklady: 3 tis.
Poskytnuté příspěvky celkem: 16 tis.
Poskytnuté členské příspěvky: 16 tis.
Náklady celkem: 1 167 tis.
Provozní dotace celkem: 939 tis.
Provozní dotace: 939 tis.
Přijaté příspěvky celkem: 114 tis.
Přijaté členské příspěvky: 114 tis.
Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem: 5 tis.
Výnosy celkem: 1 058 tis.

Hospodářský výsledek před i po zdanění: -109 tis.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

DEMAS
Asociace pro podporu demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

©DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2022

Správní rada:
Pavel Havlíček (místopředseda)
Nadiia Ivanova
Jakub Klepal
Marek Svoboda (předseda)

Sekretariát:
Sabina Malcová (výkonná ředitelka)
Hana Votradovcová (projektová manažerka)
Lucie Amy Grmelová (projektová koordinátorka)
Zuzana Fišerová (projektová koordinátorka)

Členské organizace DEMAS:
Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
CEVRO
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Pozorovatelé:
Arcidiecézní charita Praha
Amnesty International
Centrum pro lidská práva a demokracii
Češi Tibet podporují

TRANSITION
Transition Promotion Program

Iceland Liechtenstein Norway Active citizens fund

Nadace OSF

VDV VÝBOR DOBRÉ VŮLE Nadace Olgy Havlové

SKAUTSKÝ INSTITUT